ПЕРЕДПЛАТА
виносить для Канади і Злучених Держав:
На цілий рік 2 доляри.
На пів року: 1 долар.
Для Европи:
В Австрії: 10 корон.
В Росиї: 5 рублів.
В Німеччині: 10 марок.
ПИШІТЬ НА АДРЕС:
Нова Громада
EDMONTON ALTA.
KINISTINO Ave. 443.

НОВА ГРОМАДА

NEW SOCIETY

ЦЕНТРАЛЬНИЙ ОРГАН ФЕДЕРАЦІЇ УКРАЇНСЬКОЇ СОЦІЯЛ-ДЕМОКРАТИЧНОЇ В АМЕРИЦІ
ВИХОДИТЬ ЩО ТИЖНЯ В ЕДМОНТОНІ КАНАДА

НОВА ГРОМАДА
Центральний орган Федерації української Соціял-демократичної виходить що тиждня в Едмонтоні під контролею Центрального Заряду Федерації.
Редактор Роман Кремар.
Адрес:
NOWA HROMADA
EDMONTON ALTA
KINISTINO AVE. 443
SUBSCRIPTION: $ 2 PER YEAR
Phone 4613

РІК І. Ч. 12. 12. МАЙ. 1911 EDMONTON MAY 12, 1911 VOL. I. No. 12.

II ЗЇЗД ФЕДЕРАЦІЇ У. С. Д. В КАНАДІ.

Дня 2 мая розпочав в Едмонтові свої наради II. Зїзд Федерації У. С. Д. Повикликані рядові агітації зі сторони майже, котра більчись народного суду зі всїх сил старалась до того Зїзду не допустити і его розбити, Зїзд вийав дуже величавий. Крім пятьох, напевнайших Відділів, котрі займались за Зїздом, і вислали своїх репрезентантів або повноважнїків, були на Зїзді всї піонірі українського соціялістичного руху в Канаді, були всї найчільнїйші робітники партийні, а ті з них, котрі задля повсборнших перешкод не могли прибути, як тов. Томашевский з Вінніпегу, тов. К. Ф. Семенюк з Шандоре і тов. Н. Д. Тимук з Кеймор, прислали привітні телеграми і письма, в яких заявили свою солїдарність з роботою Нової-Громади. Навіть а тих Відділів, котрі збольмучені чорносотенними листками Стечишина, протестували против Зїзду, прийшло в послїдній хвилї 18 вповажнїв, щоби могли участь в нарадах. І от товариші висказували свій щирий жаль, що деякі ся хвилево злякалумутнїм піднам інтригантам і з обуренєм відрежучали ся про нечесні штучки винищенського капелянїва. Не помогли «хулькі тихрупи „золотоустої" гиени, Головацького, котрі таке прийшли из Зїзд, але тільно в тій цїли, щоби его зірвати си розбити, не помогли его «свисті доваби» і крутївства! Коли, вірвано і відчитано підлі листи Стечишина де сей очернював тов. Кремар, Семенюк, Томашевского, М. С. Фербея і инших, коли наочні свідки стверднли, яких відношень зажівали Крат і Стечишин, щоби розбити Федерацию і Соціялістичну Партию Канади, тоді обурене присутних було так велике, що „Зозьок", як назвав один з делегатів (т. Коваленкий) Головацого, мусїв опустити Соціялістичну Раду.

Отвіяв Словом II. Зїзд Федерації був народнім Сидом над Чорною Сотнею і нанїс їй смертельний удар. Поперх трийцять учасників Зїзду з рїжних сторін Канади привезли собі, що хотї не сміючись, доки не положать кінци коронованої роботи Стечишина, Кратів і Головацких.

Минувший Зїзд був тріумфом чистої соціялістичної думки над вінніпегською демагогією і різнобарвним кратунізмом.

ЗВІТ З II ЗЇЗДУ Ф. У. С. Д. В ЕДМОНТОНІ з дня 2—5 мая 1911.

Перший День.

По отверженню, що Зїзд з'їстав скликаний на жадане 5 Відділів Ф. У. С. Д. отже більше як одної третої части, і що на Зїзд приїхали ви магава статутом соціялістів делегатів, приступив Зїзд до уконституювання ся яко Зїзд Ф. У. С. Д. і вибрали президії. Предсідателем Зїзду вибрано т. М. С. Фербея з Вілліпегу, секретарем т. С. Фолтуса з Едмонтону.

З причини, що Крат і Стечишин якось того, що перше на свої домагали ся суду, тепер, коли прийшло до того суду, похвалили ся, що і не приїхали а висилали только свого „адвоката", пересидного Головацого, Зїзд при розглядженю справи ограничив ся тільно до присслухання шести свідків, відчитання десятох листів Стечишина, ну і, звісно, Головацого. Рішок відчитано деякі устави з Нової Громади і Робочого Народа.

З листів Стечишина, котрих находили ся в руках товаришів цілі лосени, стверднено: 1) що Стечишин очернював пова очи товаришів, перекручував поодинокі факти, і в цїлий спосіб старав ся підкопати у товаришів довіре до Центрального Заряду Федерації вибраного на минувшім Зїзді. 2) що Стечишин стало ся ворогом всего на болото, і всї почали ся домагати Зїзду, щоби раз справу вияснити, то він, щоби уникнути ся від отвічальности в десятьох листах виданих по всїменних товаришів взивав їх щоби протестували против Зїзду а навіть друкував фальшиві протести, перероблявши їх, або протести під такі, котрі навіть не істнують. 3). Про товаришів, котрі грунють ся коло Нової Громади, писав Стечишин в приватних листах: а) що тов. Томашевский, (котрий перший повів організувати українське робітництво в соціялістичну партию) се пярвиця і ніхто з ним нїчого зробити не може, б). Про товарища М. С. Фербея писав, що він тому виступає против Крата, що перварив ся в Кратом за лївчину (!!!) ві. про тов. Кремара писав, що се плутун провокатор в роді російского Азєва, г). про Нову Громаду писав, що ся видають Кремар Ольо Стечишина і т. Фолтуком і Сенюком і то за якісь „темні фонди" і на спілку з зіберальни Рудиком і Крайвівськи. (Лише ю т. Синдулик в 20 слів!!).

Навіслві тут короткі витяги з листів Стечишина, се лиш дрібонька китичка єго „демократичної" роботи, коли б хотіти перепинати всї єго брехні поміжені в десятках листів, то треба би ся ним і инших волових записати. Листи ті помимо в рази вих федерацийних, на віщу пашьку дотягнучих поколінь.

Головаций назвав все то „пєхлєвєм" і пєчунів з актом обвилачання проти всїх Ново-Громадян в загалі а проти т. Кремаре спеціально.

Власне роди доказів давів белєч, а такаль після него с перелозі звіні вінніпегські резолюції, свідоцтва Крата і Стечишина, „фіати" які рівнам призбрав в своїй інквізиторській подорожи, ну, і еще один вищевжитий, замовлений секретарем ак зі Львова з редакції Землі і Волі. Сей посліднїй, який виказував, що Кремар у Львові не видавав за соціялістичні партії, що він заявляв в якісь нечисті парцелиційні справи, ну і що очи рядно его як небезпечного треба вистерігатись, що досадно „виказав" всї Кремарові злочини проти

Минувшого зїзду Стечишин і Крат, своїми солодкими промовами виєвали в десятьох (хоть не всїх а все таки в більшість) що ніби то S. P. of C. є партією національною а S. D. інтернаціональною. Розїхались. В цїлому Едмонтон таборів на поєла до Victoria. В відділі Номер який є в District of Fernie підняли питанє, чи робити нам для S. P. of C. кандидата чи ні і дискусї дійшло до того що тов. Н. Хомяк сказав, що S. P. of C. є революціонерія і інтернаціоналя а лєгєр опортуністи. В відповідь на се я сказав що всї керівники революціонери і інтернаціоналісти і що вві єсть провокатор ані слово революціонер не сміє вимовити ані інтернаціоналіст. На се сказав Хомяк що я є приклонником S. P. of C. бо сперше революціонерія і зараз виєвали деякі з друкуваних в „Р. П." публічно, а вони розписав найдовше тих лїсталах, бо і до Гоемер писав, що Семенюк в комітеї в Томашевскім вирішить, перепєлявть демократія на революціонерія. Відділ Стечишин, який вичко не знає що всї демократи революціонерія. Але то, лиш дивного, він в погоні за вогодитєм забуває за такі річи. Я ще в Гоемер читав лист до тов. О. Крайвівського, ювлор, що Семенюк вирішник в Томашевскій партиза вівці. Я шлє в ему,

I. В. Семенюк

До II. Зїзду Федерації У. С. Д. в Едмонтоні.

ДОРОГІ ТОВАРИШІ!

Ви з'їхали ся на наради над добром Федерації, над добром соціялістичного руху. Ви в сьогоднїшній хвилї, коли розділились над єдностю федеральної справи, коли розділились над єдностю ідеї, якою Ви перенили ся. Перед Вами велика задача. І я чую ся обовязаний доложити своєї праці до помочи в розвязанню тої задачі. Можність розвязання задачі залежить від Вас.

У Вас велике свято Першого Мая. Ви, як перечуваю заміфестуєте. І тут заїхав, як нїкого т. Крат між вами. І сюрпом лишу до Вас. Я не хочу бути між Вами та побалакати, як кажу, над добром і розвитком нашої Федерації.

Федерації У. С. Д. в Канаді, що зібравші пришлали сюди грошовими сьвіжок. Але тепер і обурено зібраних не було границь, бо всі побачили на які цілі штуки пускає ся Крат і Стечишин, бо хоч би в згаданих листі була сама сьвята правда, то який се дока на закиди робітні тов. Кремарова за сю політичну роботу в Канаді? А до того при були сьвіжі докази, що Стечишин писав такі цілі очернюючі листи як по Канаді так і до Галичини! Але о сім поговоримо пізнійше, як пришлють ви тотичні відомості з Егжуктувни У. С. Д. в Галичині.

На підставі предложених документів, переслуханих вищих сьвідків і статий в Робочого Народа і Нової Громади Зібрав всіма голосами делегатів і 18 зорачними голосами порішив виключити П. Крата зі, Терлецко раз на все з Федерації У. С. Д. в справу зі Стечишеним порішено відложити до обговорки при нагоді наради над Роботою Народа і Нової Громади. Рівнокасно ухвалено резолюцію, що Зібрад Ф. У. С. Д. справедує цілковито тов. Р. Кремара за его становечий обороную раза Федерації, узнає всі заходи оборонні тов. Кремарови за безпідставні і висказує сму від імени українського робітництва щиру подяку за его безінтересовну працю в партії.

Другий і третій День Зібзду.

Справа відносин до S. P. of C.

По основній дискусиї, в котрій забирали голос майже всі учасники зібзду, ухвалено одноголосно продужити ся далі до Социялістичної Партії Канади, і поручено Центральному Зарядови вийти в тій цілі в переговори з Егзекутивним Комітетом S. P. of C. на слідуючих услівях.

1. Федерация У. С. Д. буде автономічною частиною Socialist Party of Canada.

1. Чартер возьме Федерация від S. P. of C. о ен на цілу Федерацию і буде віткак на підставі его чартеру видавати свої чартери в українській і англійській мові своим Відділам.

3. Федерация буде платити для S. P. of C. 2 % з належного партійного податку.

4. Звороткі відпадки, яких буде уживати Федерация, будуть такі самі як у S. P. of C.

5. Стемплі мають бути для нужитої передовсім ті, котрі до тепер надруковані, а слідуючий наклад має мати вигляд стемпля S. P. of C. з додатковою написею Ф. У. С. Д.

6. Подвійної Відділи і члени Ф. У. С. Д. мають такі самі права як члени і Відділи S. P. of C.

7. Поробити старання, щоби Егзекутивний Комітет S. P. of C. признав місце в Комітеті відпоручником Федерації.

Вправі заводових організацийних.

1). Зі взгляду на коліжно в яких находять ся подрос число наших товаришів котрі, задля своїх заводових занять внутрішні належати до Юнін і поширати їх інтереси мимо того, що ей посліднї не хочуть признати політичної борби пролетаріяту.

2). Зважившись, що по декотрих юнійних Відділах число наших партійних товаришів становить значну часть або й більшість членів сих Відділів

3). і маючи на увазі, що ей Юнії і їх члени, могучий дати нашому рухови силову моральну і матеріяльну підмогу, колиби узнали вагу політичної борби пролетаріяту

II Зїзда Ф. У. С. Д. взивае всіх товаришів:

I. Щоби вели по Відділах Юнійних усильну соціялістичну пропаганду і приєднували в них нових членів для Соціялістичної Партії.

II. Щоби при всіх виборах ставили і поперали на юнійних урядників виключно соціялістичних кандидатів.

В справі проєкту аграрної програми.

1). II Зїзд Ф. У. С. Д. взиває редактора Робочого Народа Стечишина, щоби безпроволочно зверну проєкт аграрної програми, котрий сму свого часу вислав до оголошення в Р. Н. секр. Ф. Р. Кремар в реджетованім листі.

2). II Зїзд Ф. У. С. Д. поручає новому Центральному Зарядови щоби надрукував сей проєкт в Новій Громалі і по переведенію дискусиї над ним і по нороблено евентуальних змін і доповнень предложив їх наближному Зїздови до принятя.

СТАТУТ ТОВ. УКРАЇНЬСКА ЗАГРАНИЧНА ЛІГА.

(Доповнений змінами зі зїзду Ф. У. С. Д.)

1. Ціллю тов. У. З. Л. є спомагане визволеного руху українського народу в Росиї і Австриї і поширане его розвою на чужині.

2. Осїлком товариства є місто Едмонтон в Альберті, Канада.

3. Звичайним членом товариства може бути член Федерації У. С. Д. котрий заплатить 50ц. вписового і обовязе ся платити на ціли товариства 1. долар річної вкладки.

4. Спомагаючим членом товариства може бути кождий Українець, без різницї релігійних переконань і політичних поглядів, котрому зложить на серця справа визволної борби українського народу, і котрій заплативши 50ц. вписового, буде платити 1. долара річної вкладки.

5. Для переведеня в житє своїх цїлей буде товариство збирати фонди, ними заряджувати і в міру потреби уживати на ціли виражені в першім уступі сего статуту.

6. Справи товариства провадить Зїзда его звичайних членів, що буде відбувати ся раз на рік о сколько се можливо рівнокасно зі Зїздом Ф. У. С. Д. і Рада сїмох, вибрана на Зїзді з поміж звичайних членів товариства.

7. Право рішучого голосу мають на Зїзді лише звичайні члени Товариства.

8. Спомагаючі члени мають на Зїзді дорадчий голос.

9. Товариство можа іменувати на своїм зїзді особи заслужені коло справи визволюючого руху українського народу почетними членами товариства, котрі будуть увільнені від плаченя вкладки.

10. В місцевостях, в котрих находять ся 10 звичайних членів товариства, будуть ci члени закладати (в порозумінню зі з рядом сїмох) Відділи товариства.

11. Відзнакою товариства є патинійчасте чорна заізда на червоній поли перетята золотою оливковою.

12. Рада сїмох складає ся з секретара для справ заграничних, секретаря для Канади, секретаря фінансового і чотирох видїлових. . .

13. Засїдане Ради сїмох склика і ним провадить секретар для справ заграничних.

(Дальше буде.)

ДО ВІДОМОСТИ ВСІХ ТОВАРИШІВ І ВІДДІЛІВ!

Центральний Зарад Федерації У. С. Д. в Канаді подає до загальної відомости, що II. Зїзд Ф. У. С.Д. котрий відбув ся в Едмонтоні в днях 2—5 мая поручив приручити ся до Соціялістичної Партії Канади (S. F. of C.) „Нову Громалу" призначено центральним органом Федерації У. С. Д. і она дальше буде видавати ся під контролею Центрального Зарядy.

За Центральний Зарад Ф. У. С. Д в Канаді М. С. Ферфей Йосиф Сенюк.

Заявляю, що я ніколи не мав нічого спільного з А. Терлецком за дїячину, як се пише Мир. Стечишин в приватних листах, до т. Бобчука, де каже бидто би я посварив ся, з д. Терлецком за дїячину, і тому, не хочу признавати рацї Вінніпеговцям. З Кратом я ко мав ніколи нїчо спільного, і питаю отсею дорогою Стечишина чи вій пізтаві і з яких цїлей закрыть ви подібного рода плькотки, яких мусїлаб ся встидати стара баба перекумка, а не то редактор Робочого Народа?

М. С. Ферфей.

Купуйте Конституцию Федерації!

Обовязком кождого члена обиа. комітетись в конституцию організації до котрої належить!

Конституції продають ся по 15 ц. за примірник. Гроші на конституції належить посилати на руки фінансового секретаря т. Йосифа Сенюка 443. Kinistino ave. Edmonton Alta.

Правда щоми і все Дітя.

Пожилує нас, Терешко, пожилує нас вже много, от повірна і недуга, со та молитву яко Терешкови грішні рада твої приносиш, пожилує нас, пожили, Терешку, ліпо благ тобі твої, я житко грішним просто, бо ніхто в таких грідах не бродить, только та один найбільшай грішник ві всіх то дайше вже ера сповіз.

Ми не дітя слухати одного Терешка і пірва много з цию вам товариству, що ми всі товариші лиш хочеме спокою і дальшого організованя але не так як ви робити заглядати Нові Громади в зуби, если хочети кожусь заглядати в зубу то мусите знати кому,ідіть на торговицю і не глядіте коневи в зубу то завидети чи той кінь не страшеце голєвою коли его з рук випустиме.

І не товариху хочеть один другого ошукати, ві самі найбільше дасмежи нас не вчених розмаїті колотні, самі ви найбільше виробляєте ліцьо що раз фіксе фалеє. Ви самі хочете ужити грошити чи треба чи ні Нової Громади то так буде як ми схочем ми вже знаєм як маєм поступати в такиці соціалізму, не треба нам таких помічників, що кидають розлори межи нас, новенних, а ви товариху шодя що кажеш, що по ніччаки школи а жити ми городом не по трафите проводити. Не дуймайте що може ми до вас самого звертаємо се ми дасмо говор на всіх товаришів, а видиме що ви зробите другий зріс у свої мамуні на якихсь пьотках, поєси ми мехво слухати коли ви в чені; ати виробляєто що ми не хочеме ніякиє жіти, не заглядати в зуби новій часописи, бо то не є дівчина, як підете товаришу на заручини до дівчини то мусите дивитися в зуби, чи не щербата, ви не повинні лізодей добрих перехрещувати на ново. бо ви не є тим хлопцем щом перше ведзем, ви самі на всьо горадете і там нєми голо ви морочите, є ви Терешку ничесе що ми щось з того робим, щось те вже до тих час помагаймо лиха самі на себе щоб на других тов. щоєсте їх попереджують ви шуфрованими цілотами.

Тепер можете собі і ліоби, правіте але нашого доброго товариша не нарушайте, він вам нічого не винен, що вже часто в Едмонтонськими товаришами то собі три майте до якогось часу замість ми з вами порядку не зробимо.

Але не давайте прізвища на нашого товариша Тома Томашевського знимсь шуранцем чи ліпотою, бо не часто що він бідака нераз голодом і ліхою тою находив ся до Альберті і по В. К. і організував товариства, то му за тое така подяка тепер віг вас?

Хто перший дав знак щоби організувати партію соціялістичну то ми не знаємо на певно від кого то вийшло тут в Канаді, але ми можемо сказати просто так до очей, що то, Том Тома шевский, завів тут першій Соціялістичну організацію бо більше ми нікого тут не виділи по тов. Томашевского.

Тов. може роаум і не розказяйте нам Томашевського і не іменуйте сто ліотою ані шубрав кем, бо так товариші не повинні робити ані во робите, бо тов. Томашевський на то не заслужив, він в нас заслужив троха инакше імя, ми можемо сто назвати що то організатором, ало з бетком соціялістичного розвитку.

А ми вас Павло Терешку не найбали, ані лапухом на своїй полиці ро не приповіли, щоби ви вся гавкали хто но вам на очи навинеть ся, треба вам троха лінше горла стишчта щобисте були спокійніші, бо Робочій Народ часто вам в сема вашім, є нас більше товаришів до нас ани ви самі, і кождий бі хто ліцьо каже хоть маленьку дошісь літ, але через вас тов. не може, бо вас кождий знає що ціли Робочій Народ буде за ступлений вашими доношеня.

Тов. просимо вас тов. будьте троха спокійніші і не кричіть на Нову Громаду, если вона буде для нас ледацюю то ми вже знаєм що маєм зневобробити, а ви вважайте на і наших двох талів про що ми на ню знемо ту предлатиу, і пенрволіть себе лобільної роботи, бо гроната по полотнах ви нам очи. А ми єдиково будем такі вам назіветь Нову Громаду предплачутати і читати бо ми затим пеяклаємо, що треба дати нашиєсь часопись, і тов. хочимо щоби в Канаді як найбільше було соціялістичних газет, і ви товариху також вилайте і свою газету то наш ві на вашу стане, пересплазу літи.

Никита Буй.
Hillcrest Alta.

ДУМКИ СОЦІЯЛІСТА.

Робітнику! Підя на хвильку до великої фабрики ото промислового заклалу, але так раз виїкково не до роботу, але щоби дати ей оглянути з здоровим розумом подумати над ей уряженєм.

Побачим там величезні будинки з сотками машин і всякими апаратами, високенні комини, парові кітли, блекко різної машинерії, починаши від дрібної і простої, а скінчивши на величавській і так тутчо уряджений, що етанеш сумівати ся чи ві зроблено люди, чи якісь чарівні сили?

Думаючи над сим прийдеш на певно до переконаня, що то все зробили люди робітники, котрих инов ви схочеш можете подіяти на два роди: на тих, що думали і вимишляли плани тих будинків і машинерії і на тих що їхучи за вказівками перших, ті плани то в житє взяли і тих инов робили. Одні копали і місили глину, випалювали цеглу, другі приготовляли вапняну і цементовану заправу, треті поклали мури. Так повстали будинки. Рудники добули з землі желізну руду, рутинки витопили з неї запомочию угля добутого з під земи — майперами, сталь і желізо, ковалі слюсарі і механіки повбудували з него всю машинерію. Ви не так?

За свою роботу дістали ви певну плату, одні більшу, другі меншу, плату, яка служила до підержання їх жита, щоби могли дальше робити. А ціла фабрика з машинерією перейшла на власність капіталіста чи капіталістичної компанії і богатіє робітників ще й гіпнлось, що в тій фабриці будуть могли сами заробити їх діти і внуки.

І ти робітнику думаєш, що ту стало ся все справедливо, по закону. Тобіж праці за роботу заплачено! Ти вам сказ, що платиш і так як той бідний Ісаак за виску сеченції позбув ся всіх прав до того, щось зробив своїми руками. Ти і гадаєш не маєш, що ті великанські будинки з машинерією, котру ти збудував, де більше в кілько часописей має сталевий лапухуу, що скував долю робучого люду.

А преці поливи ся ліи Земля ві всім, що в ній і на ній належить до всіх людий. А всяке людське богатство іде з землі. Ти се богатство добував не для себе а для капіталіста, котрий тобі за се платив. А чи ти подумав коли, чим він тобі платив, і звідки він взяв те богатство, щоби міг тобі платити?

Робітнику, тут тобі хиба вже ясно стане, що капіталісти мають наперед малити такі незвичайні машини, только в той спосіб, що від віків не платили тобі того, що ти заробив, що одібрали людську працю, котре єдина витворює богатство світа. Ти робітнику сам піколи не знаєш кільки ти зробав і заробив. Твою працю такеує капіталіст і при тій такеації тебе обкрадає.

Чомуж ти робітнику відносин ся вороже до соціялістичної партії, котра власне боре ся о те, щоби кождий діста ваз витвір своєї праці і робив на себе а не на другого? Чому не приставати до якогось фаховного гуртку і не помагати зломити оков, котрі тебе давлять? Ти хочеш, щоби они еще так сано давили твоїх дітей, внуків і правнуків?

Преса емігрантів в Злучених Державах Америки.

Від коли почала ся еміграція в Америку та Канаду, почали появлятись також потреби своєї преси, часописи, а ось перед пяром ту ся пізнавати свою нову вітчину, ві звичаї та обичаї, політику і т. п. Згодом число часописей зростало, так, що їх нині можеме вже і вони сосчитати у инших народів (розуміеть не у нас бо ми так скоро до сего не дійдем) починають сучасти в вакими числом часописей в державі республіки а держава Сема. Америка багато, що не може часописей „борайверів“ легко вичитати. Цікава і статистика часописей для самих гравтів, які видаються ся в злучених Державах. Усіх таких часописей виходить 850, до чого не є вчислені німецькі часописи, ся в числі 250. Часописи виходять в 35 стейтах (державах). Мексику і Канаді.

Подамо тут оние, що виходять в найбільших городах народніть.

І так:	
Нїмці	250
Італійці	95
Поляки	55
Шведи	54
Чехи	35
Данці і Норвежи	35
Жиди	27
Голландці	16
Фінці	15
Французи	15
Угри	13
Словаки	12
Сирійці	12
Греки	10
Литовці	10
Словінці	9
Хорвати	8
Москалі	7
Серби	7
Вірменці	5
Хінці (Китайці)	5
Австо. Нїмці	4
РУСИНИ	4
Болгари	2
Японці	2
Португальці	2
Румуни	2
Швайцарці	1

Таку статистику подає Американський Союз Заграничної преси (American Association of foreign Newspapers). Всіх отже часописей виданих на заграничних язиках виходить 715.

З сего є двовинків 63, виходячих 3 рази в тиждень 6, два рази в тиждень 34, тижневників 324, двотижневників 10 місячників 28.

Статистика ся не зовсім точна, так як де які видавництва не знають може й приєноване Ам. Союза Заєр. Преєн. (Інтересанти подають адресу: American Press Association, 813 World Bldg. 61 Park Row, New York City. Coдо належить висилати часописи так як се в инших другий часописям gratis — для власного інтересу).

Замітне тут, що инших часописей подано в статистиці всего 4, хоч власну знаємо, що до тепер виходить в Злучених Державах на руськім язиці 7 часописей а се: Шершель, Свобода, Союз, Гайдамаки, Душпастир, Вісті, ну, і нова Заокеанська Русь а в в Канаді 8: Канад. Фармер, Новий Край, Нова Громада, Український Голос, Хата, Робучий Народ, Робочі Вісті, і вийшов Прапор — отже разом 15 часописей, число, яке постановило б нас в ряді инх Французьки та Фінцями, в кожнім разі культурайшими народами.

Згадані вище часописи мають заприсяжену циркуляцію, значить число читачів, 6,500,000 а представляють капітал $ 27,000,000.

Усіх емігрантів має бути в Америці після по єдіного обчислення 14, 500,000 та ее видасть не зовсім правдоє.

(Шермець)

ЦІНИ ФАРМАРСЬКИХ ПРОДУКТІВ в ЕДМОНТОНІ

Дня 12. Мая:

П А Ш А:

Сіно домяте тен	$ 9—12
Сіно мяте	$ 12—13
Тимотка	$ —25

Я Р Ц И Н А:

Картофля бушель	—60
Пуряки фунт	3
Цебулі	6
Капуста	5

З В І Ж Е:

ПШЕНИЦЯ Нр. 1.	77
ПШЕНИЦЯ Нр. 2.	74
ПШЕНИЦЯ Нр. 3.	71
ОВЕС	32
ЯЧМІНЬ	42

ЖИВИЙ ТОВАР:

СВИНІ 150—200 фунтів	6
СВИНІ старші	4— 5½
ВОЛИ сити над 1200 ф.	5—5½
ВОЛИ 1000—1200 ф.	4—5
ТЕЛИЦІ сити над 1050 ф.	4—5
ТЕЛИЦІ 900—1050 ф.	3½—4
КОРОВИ сити 1100 ф.	4—5
КОРОВИ ніж сити	2—3½
ТЕЛЯТА 125—200 ф.	4½
ТЕЛЯТА 200—300 ф.	3½ 4

НАБІЛ, ДРІБ, МЯСО

МАСЛО домашнє фунт 20
МАСЛО молочарнє 25
ЯЙЦЯ свіжі дозен 25
ЯЙЦЯ скрипкої 16
КУРИ сирівські, — 13
ІНДИКИ 22
ГУСИ 20
ВОЛОВИНА перід 7 — 8
ВОЛОВИНА зад 9 — 11
ТЕЛЯТИНА 11
СВИНИНА 14
БАРАНИНА 14

Добувати вугля в число дещо ліших случаїв.

Минувшого року добули в Відсилькових 221,966, 070 тон вугля, при чім зужило 1,125 мужів. Мягкого вугля добули 146,999,776 тон, при чім зайнятих було 186,711 людий, а сего зужило 1,024. Твердого вугля добули 73,269,294 тон. Зайятих було 167,227 людий а зужило 588.

ВІД РЕДАКЦИЇ.

Нинішнє число „Нової Громади“ спізнене з причини Зйізду Федерації У. С. Д. Передплатники не повинні на тім жадної шкоди, бо кождий дістане тільки часец, більш заняатів, то є одиріжні передплатники по 52 часец, пів-річні по 26.

Продовженє статей розпочатих в попереднім числі, наступить з браку місця як в слідуючім числі.

З причини лихого стану здоровля тов. Р. Кремарука, обіймаючого редакцію „Нової Громади“ від сего слідуючого часу по С. Фолтук, членя Центрального Зарядy.

Соціялістичний Провідник.
Дominільний Екзекутивний Комітет Соціялістичної Партії Канади.
Адрес секретаря: D. G. McKenzie, Box 1088, Vancouver, B C

Центральний Зарід Федерації У. С. Д.
Головний секретар Федерації т. М. С. Ферфей, Hillcrest Alta. Фінансовий секретар т. Йосеф Сопіск 443 Kinistino ave, Edmonton, Alta. Касієр т. Іван Гунєн, Edmonton, Відділові члени Центрального Зарядч.т. В. Скорейко Box. 79, Coleman Alta. т. Н. Д. Тимчук Canmore Alta. т. Г. Тонольницкий Edmonton, т. С. Фодчук Edmonton.

Відділ Ф. У. С. Д. в Едмонтоні Адрес секр. фін. А. Гудар, Box 902, Edmonton, Alta.

Відділ Ф. У. С. Д. в Ванкувер. Адрес фін-секр. Г. Богонос Box 482 Vancouver, B C

Відділ Ф. У. С. Д. в Гіскрест. Адрес секр. фін. М. С. Ферфей, **Hillcrest Alta.**

Відділ Ф. У. С. Д. в Нанаймо. Адрес секр. фін. М Ферфей **Box 850, Nanaimo, B. C.**

Відділ Ф. У. С. Д. в Лілл Адрес секр. фін. П. Пантелюк, Box 44, Lille, Alta.

Відділ. Ф. У. С. Д. в Лапуґ адрес: П. Терещук **Lanuke, Alta.**

Відділ Ф. У. С. Д. в Летбріджі Адрес секр. - Терещук **Box 852. Lethbridge Alta.**

Відділ Ф. У. С. Д. в Колман Адрес **Box 79. Coleman Alta.**

Відділ Ф. У. С. Д. в Кардіф Адрес секр. фін. Ст. Гриць **Cadiff, Alta.**

Від. Ф. У. С. Д. в Канмор Адр. **Box 274. Canmore. Alta**
Н. Д. Тимчук. Секр.

ОДИНОКА РУСКА ТОРГОВЛЯ МІШАНИХ ТОВАРІВ М. КУЦІНСЬКОГО
532 Kinistino Ave. EDMONTON
ДОБРІ ТОВАРИ СКОРА ОБСЛУГА І НАЙНИЖШІ ЦІНИ. ЯК ЛЕ ВІРИТЕ ТО ПРИЙДІТЬ І ПЕРЕКОНАЙТЕСЬ

SHORT, CROSS, BIGGAR & COWAN,
Вів. П. П. Шорт, К. С.; Гон. С.В. Кросс; І. М. Біггар; Гектор Кован адвокати, солліцітори і нотарі зорують свою Канадську Перлязію в будинку, **Merchant Bank.**
Виробляють грошеві векселі, живчики.

ЧИТАЙТЕ СОЦІЯЛІСТИЧНІ ЧАСОПИСИ

ЗЕМЛЯ І ВОЛЯ
орган українсько-соціял-демократичної Партії в Галичині
Виходить що тижня.
Передплата 2 дол. на рік
Адрес: Земля і Воля
ул. Сольдерів ч. 3
Львів Австрія

WESTERN CLARION
Виходить що тижня. Передплата $1 річно.
Адрес: Western Clarion
165 Hastings St. Vancouver B. C.

Logans Employment Agency Ltd. 648 Firsth Str. Edmonton
Ми можемо Вам дати лінше зайняте чим інша бюро в місті.

ПОЖИЧКА ГРОШЕЙ
На фарми і міські реальности
BOYLE PARLEE CO
АДВОКАТИ НОТАРІ
Garipyy Block
EDMONTON ALBERTA
Phone 1135

ДРУКАРНЯ „НОВОЇ ГРОМАДИ"
Приймає всякі роботи в обсягу друкарства в українській, польській, англійській і німецькій мові.
Електричними моторами є наша друкарня в можности виконати всякі поручені їй роботи точно, скоро і по умірковапих цінах.
Адрес: **NOWA HROMADA 443 KINISTINO AVE.**
EDMONTON, ALTA PHONE 4613

РЕДАКЦІЯ ЗА ОГОЛОШЕННЯ НЕ ВІДПОВІДАЄ.

ПОЗІР! ПОЗІР!
Поручаю ласкавій увазі нашої публики свою знамениту торговлю мішаних товарів.
У мене можна дістати смазні і тані обіди.
Для приїзджих погідний спокійний нічліг!
Хто хоче купити або продати корисно землю або лоти, служу доброю радою даю совісні інформації. Не забудьте при нагоді скористати!
W. FERBY
1134 KINISTNO
EDMONTON ALBERTA

ЗПРИТЬ - НОВУ ГРОМАДУ! ПЕРЕДАВАЙТЕ СЇЗ РУК ДО РУК ВІДХАТИ ДОПАРТИЦІ ВІДВАС ЗАЛЕЖИТЬ, ЩОБИ ОНА НА ДРУГИЙ РІК СТАЛА ДНЕВНИКОМ!

ALBERTA REAL ESTATE CO EDMONTON ALBERTA

Чи Ви чули про Едмонтон? Думаємо, що чули так про гроші, як люди заробляють на лотах. Се не жарт а правда от Вам один приклад показаємо. Лоти були куплені посадині осени на $ 6,000 а тепер продана за $ 15,000, то файний заробок правда? А що Ви робите, коли Ви чекати цілі. Чи возьмете ся і Ви, дуже гроші робили гроші? А се дуже легко можна кожному зробити, як лиш купить лоту в Едмонтоні. Едмонтон буде одним з найбільших міст в Канаді, се вже певне, бо земля коли сами потрафать збудувати великий Едмонтон, а вуйко, а тартаки а Пейнн Гавні і другі фабрики, отож видите що будучість запевнена Едмонтонові. Ми маємо під власть лоти в таких бо лиш $ 150 за один, всегр $ 50 готівкою а решта по $ 25 що три місяці, $ 200 продаємо на рік то скорій ним підуть з'гору. Сі лоти 33X147-5 ніж мозі від міста ІС. Т. Р. й вряд і лишіть так звані Rossiyn.

Отож хто хоче купити лоти або хату де небудь в Едмонтоні або фарму то звертіть ся до нас, а ми з охотою послужимо, так само ті що мають на продаж просимо подати ціне і лоти з виданою докладно. Пишіть і гроші посилайте на адресу.

ALBERTA REAL ESTATE CO
536. KINISTINO AVE. EDMONTON ALTA

Jackson Bros.
Досвідчені годинникарі, ювіляри.
Мають на складі найновіші годинники, золоті перстені, хрести і хрестики.
Виробляють пломбування в женитьбу!
303. Jasper Ave, Edmonton, Alta.

Як хочете дорого платити, як хочете добрі роботи і дешево платити, то звертайтесь до **Capital Employment Office 894** Перша улиця.
Едмонтон.

Карло Кавкий.

Від Ремесла до Капіталізму.

(Продовження.)

Ціна товару залежить не тільки від условин его продукції (від того залежить вартість) але також від відносин на ринку, в першій мірі від попади і попиту, тоє від того в якій скількости находить ся товар на ринку для продажі і ценою цього попит. Але ціна підлягає певним законам. Она лишає ся в рівнім часі і в різних місцях. Коли отже кулець хоче дістати надвишку, може цінною купна а дійною продажу, то він мусить купувати товари тоді і тим, коли і де они тані, а продавати тамді тоді, коли вони дороші.

Коли селянин купував товари, то він робив собі того, що потребував їх для себе чи для своєї родини яко реміства продукції, або утримань. А купець противно, купував товари не для свого ужитку, але, щоби використати їх в той спосіб, щоби сму вриносили зиск. Товари ся тровині суми уміті в тій ціли є капіталом. Но як засіяли можна сказати, що якийсь товар або тровина сума є капіталом. Тютюн, який купує кулець, робе собі з него продукти, є капіталом. Але тютюн, який він купує для себе до курення, не є капіталом.

Початковою формою капіталу, був капітал купецький. Приблизно тих самих початків єсть капітал лихварів, котрого дохід повстає з процентів позичених капіталістам за позичені товари або гроші.

Капітал зістає витворений на певним ступени продукції товарів, маючи свою опору на ним вартий власности, котрі, як знаємо є пластовою цілої продукції товарів. Але під впливом капіталу приватна власність новий вид, від дотеперішній. Побіч дрібно-буржуазної тоґу, котрій відповідав условинам дрібних підприємств, розвинув ся також ві капіталістичний вид. Обо родні теперішної приватної власности мають на увазі тільки дрібно-буржуазний вид, а при тім треба бути свідомим, щоби не догледіти нищівного капіталістичного, виду приватної власности.

На тім етапени економічного розвою, о котрім тепер мова, тоє тоді, коли капітал був тільки продуктом праці, а виміна товарів капіталу не представляє ся ще в більших видах, але і має ще вартя застановити ся.

Дохід селянина все дрібного ремісника зависів від того, наскільки дрібних підприємств переловів від его індивідуальности, від пильности і зручности єго самого членів єго родини. З другої сторони від всього зависіла від скількости грошей, які він мав на закупно товарів і від скількости товарів, котрі він мав на продаж. Коли хтось продасть тютюну в І. 10.000, то він заробить 100 разів більше, як той, котрий продасть тютюну за І. 100, коли прийнати однакові условини. Так само має ся річ з зиском. Бачимо отже, що дехід капіталіста, як знаємо, зависить головно від скількости капіталу, який він посідає.

Робоча сила і індивідуальна здібність є органічні, так само як є органічна скількість продуктів, яку робітник в даних условинах може випродукувати. Она не може перестунити певної границі висоти. Противно, гроші, можна скупчувати до всякої висоти, чим більше хто має грошей, тим більше они приставють, коли їх уживає як капітал. І ту лежить можливість набувати безмірні богатство.

Але приватна власність спричинює еще одну можливість. Приватна власність на средства продукції дає кожному можність не лише до набуття але також і стрітить, тоє стратити жерело своєї екзистенції і опинитись в крайній убогости. Дихарський капітал вимагає для свого істнування гори, щоби існувало запотребованє на него. Той хто має все єго свою силу, не потребує позичати. А власне дихарський капітал стає средством заспокоєння сих запотребовань і використовує безпомічне положенє потребуючих.

Набуване маєтку через неробів, безмірні богатства одних в краю уможеєтто других, се ті види які дають ся замітити в капіталістичній фінансовій приватній власности. Але ці види не дають ся назвати приватною власностю, власне і дихарський капітал неістнує на першім ступени свого розвою, ці найпірший вид — убожество — ще ся дедні замітати, а брак власности є вина таком а не загальним станом у великого числа власників.

Але побіч купця і дихаря є ту ще і инші визискувачі, як примірки фабрикантів і всередніх виках, про котрих не можна на ся місці богато говорити, щоби не відійти за далеко від предмету. І ще ті визискувачі, включаючи вже купця і дихаря, є істотною від істнування і успішного розвою дрібних підприємств по містах і селях. Противно, вони тоді лиш мог тронні, тоє ві власности продукції, не виступає ще як правильна соціальна проява, але як частинне явище поволоке, спричинене винятковими осередками, або винятковою нездібностю.

В таких случаях уважаю убожество за допустжений, або яко кару за лінивство, недбальство і т. п. Такий погляд панує в дрібно-буржуазних кругах еще й до нині, мимо того, що убожество (не послідовно) прийшло нині звісім инший характер як мало давнійше.

(Дальше буде.)